

Obsah

Předmluva	7
Seznam označení	8
Seznam zkratek	9
Úvod	10
1 Základní principy dynamiky	12
1.1 Translační pohyb	12
1.1.1 Pohyb v gravitačním poli Země.	13
1.1.2 Kmitání	13
1.1.3 Kmitání tlumené	14
1.1.4 Kmitání vynucené.	15
1.2 Rotační pohyb.	16
1.3 Obecný rovinný pohyb	19
1.4 Některé významné pohybové veličiny	21
1.4.1 Práce	21
1.4.2 Energie	21
1.4.3 Hybnost, impulz.	23
1.5 Ráz	24
2 Dynamické zatížení a odezva	26
2.1 Popis zatížení a odezvy	26
2.2 Základní pojmy z teorie náhodných procesů	26
2.2.1 Rozdělení náhodné veličiny.	27
2.2.2 Parametry rozdělení náhodné veličiny	28
2.2.3 Normální rozdělení	29
2.2.4 Korelační funkce	31
2.2.5 Výkonová spektrální hustota	31
2.2.6 Odezva na náhodné zatížení	34
2.3 Některé konkrétní typy zatížení.	37
2.3.1 Zatížení chodci	37
2.3.1.1 Zatížení ve svislém směru	37
2.3.1.2 Zatížení ve vodorovném příčném směru	47
2.3.2 Zatížení člověkem při některých jeho činnostech	50
2.3.3 Zatížení větrem	50
2.3.4 Zatížení rázem	53
2.3.4.1 Vliv rychlosti deformace	54
2.3.4.2 Rázy provozní.	55
2.3.4.3 Rázy mimořádné	55
2.3.4.4 Výbuchy.	56
2.3.5 Zatížení stroji	56
2.3.5.1 Točivé stroje.	56
2.3.5.2 Pístové stroje	57
2.3.5.3 Další stroje	58

2.3.6	Kinematická zatížení	58
2.3.6.1	Technické ofesy	60
2.3.6.2	Přírodní ofesy – zemětřesení	61
2.3.7	Zatížení zvony	64
2.4	Řešení odezvy.	67
3	Problémy s dynamikou staveb	68
3.1	Ohrožení bezpečnosti stavby	68
3.2	Poruchy provozu	69
3.3	Psychika uživatele	69
3.3.1	Kriteria komfortu	70
3.3.1.1	Budovy a výškové budovy	71
3.3.1.2	Mosty a lávky	73
4	Experimentální zkoušení konstrukcí	75
4.1	Sledované veličiny	75
4.1.1	Zkoušení skutečných konstrukcí	75
4.1.1.1	Buzení základu turbogenerátoru raketovými motory	82
4.1.1.2	Skleněný plášť letištní haly v Ruzyni.	85
4.1.2	Zkoušení dílů skutečných konstrukcí	89
4.2	Zkoušení fyzikálních modelů	90
4.2.1	Fyzikální podobnost	90
4.2.2	Dimenzionální analýza	91
4.2.3	Modelové zákony	92
4.2.4	Modelové materiály a buzení modelů.	93
4.2.5	Příklady modelů.	93
4.3	Metodika měření	99
4.3.1	Konstrukce liniové	99
4.3.1.1	Příklady zkoušení liniových konstrukcí	102
4.3.2	Konstrukce neliniové	124
4.4	Měřicí a záznamové přístroje, budicí zařízení a analýza záznamů	126
4.4.1	Snímače výchylek a zrychlení.	126
4.4.2	Jiné druhy snímačů	129
4.4.2.1	Odporové snímače	129
4.4.2.2	Laserový snímač	130
4.4.3	Bezdrátový přenos elektrických signálů.	131
4.4.4	Záznamové přístroje	131
4.4.5	Budicí zařízení	134
4.4.6	Analýza záznamů	135
5	Diagnostika a identifikace	136
5.1	Diagnostika	136
5.1.1	Lokalizace imperfekcí pomocí změn křivosti ploch vlastních tvarů kmitání CAMOSUC (Change of Mode Surface Curvature).	136
5.1.2	Lokalizace imperfekcí pomocí korelační metody COMAC (Coordinate Modal Assurance Criterion).	137
5.1.3	Aplikace některých metod diagnostiky	138
5.1.3.1	Stropní deska obchodního domu	138

5.1.3.2	Mostní konstrukce z předpjatého betonu	139
5.1.3.3	Flokulační komora JE Temelín	141
5.2	Identifikace	147
5.2.1	Stanovení ohybové tuhosti EJ a měrné hmotnosti μ pomocí dynamické odezvy	147
5.2.2	Vliv geometrických imperfekcí na dynamickou odezvu chladicí věže	148
5.2.3	Základ TG 6 v elektrárně Pruněřov	151
5.2.4	Železobetonová stolice turbogenerátoru v Chemopetrolu – Litvínov	154
5.2.5	Odezva budovy reaktoru v Jaslovských Bohunicích	156
5.3	Dynamické zatěžovací zkoušky, identifikace a diagnostika mostů	159
5.3.1	Frekvence a tvary kmitání vybuzené běžným dopravním proudem	159
5.3.2	Zmenšení chyby ve stanovení hodnoty frekvence při buzení dopravním proudem	160
5.3.3	Zkoušky mostů s velkým počtem polí	160
5.3.3.1	Vliv tlumení na vybuzený tvar měřené konstrukce	161
5.3.4	Stanovení rozsahu poškození konstrukce	164
5.3.4.1	Veličiny dynamické odezvy a jejich změny způsobené degradací	164
5.3.4.2	Korelační vztahy integrující a neintegrující, hodnoty MAC a COMAC stanovené pomocí metody SBRA	167
5.3.5	Doporučení k ČSN 73 6209 [38] a ke Změně Z1	168
5.3.6	Příklady identifikací a zatěžovací zkoušky	169
6	Návrh opatření pro zmenšení dynamické odezvy	180
6.1	Přeladění	180
6.1.1	Zmenšení kmitů stojek Žďákovského mostu	181
6.2	Pohlcovače kmitání	184
6.2.1	Pohlcovače pružinové	186
6.2.1.1	Omezení vodorovných kmitů tovární budovy	186
6.2.2	Pohlcovače kyvadlové	190
6.2.3	Pohlcovače nárazové	191
6.2.4	Pohlcovače kulové	192
6.2.5	Pohlcovače kapalinové	194
6.2.6	Jiné způsoby zvětšení útlumu	197
6.2.6.1	Laděný mechanický pohlcovač výškových budov v USA	198
6.2.6.2	Lávka „Tisíciletí“ Londýn	199
7	Příklady konstrukcí s nadměrnými dynamickými odezvami	201
7.1	Jeřábová dráha	201
7.2	Třídírna kameniva	203
7.3	Chvění podlahy přístavby kotlární od provozu bucharu	204
7.4	Katedrála sv. Víta	207
7.5	Chrám sv. Petra a Pavla	209
7.6	Obytné budovy v Liberci	212
7.7	Napájecí čerpadla v Hodoníně	214
7.8	Zámek Bechyně	220
7.9	Železobetonový strop bruntálské nemocnice	221
7.10	Rodinné domky a rámová pila	223
7.11	Kompresorová stanice v Humenném	226
7.12	Zábavní centrum Černý Most v Praze	230

7.13	Vliv trhacích prací, silniční a kolejové dopravy na budovy a domky	236
7.13.1	Třípodlažní rodinný domek	236
7.13.2	Obytné budovy v Českých Velenicích	239
7.13.3	Přístavba rekreační chalupy.	243
7.14	Vliv větru	244
7.14.1	Komín Kladno	244
7.14.2	Ukmitané lano stožáru	247
7.14.3	Ulomený stožár	248
7.15	Vliv zatížení rázem	251
7.15.1	Ochranná deska proti účinkům padající námrazy.	251
7.15.2	Ochrana tunelu Metra při pádu výtahového závaží.	254
7.15.3	Ochranné dřevěné bednění	256
8	Požadavky norem a předpisů	259
8.1	ČSN 73 2044:1983 Dynamické zkoušky stavebních konstrukcí	259
8.2	ČSN 73 6209:1996 Zatěžovací zkoušky mostů.	261
8.3	ČSN 73 0032:1977 Výpočet stavebních konstrukcí zatížených dynamickými účinky strojů	262
8.4	ČSN 73 0036:1975 Seizmická zatížení staveb	262
8.5	ČSN 73 0040:1996 Zatížení stavebních objektů technickou seismickou a jejich odezva	264
8.6	Nařízení vlády č. 502/2000 Sb. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací [34]	264
9	Monitorizace	265
9.1	Dynamická odezva předpjatého betonového mostu o třech polích	265
9.2	Televizní věž Praha	267
9.3	Hala v Žilině	270
9.4	Kotvené stožáry	273
10	Speciální problémy	276
10.1	Vliv stárí betonu na dynamickou odezvu	276
10.1.1	Vyjádření vlivu dotvarování náhradním modulem pružnosti	276
10.1.2	Dotvarování betonu při dynamickém zatížení	277
10.1.3	Příklady degradace konstrukcí	278
10.2	Akustický tlak jako zdroj buzení konstrukce	281
10.2.1	Akustický tlak od letecké dopravy	283
10.2.2	Tlakové vlny od nadzvukových letadel.	283
10.3	Zmenšení průzvučnosti fasády	286
10.4	Natáčení nebo kroucení dřívku kotveného stožáru.	288
10.5	Dilatace mostu	294
10.6	Dynamické deformace nosné konstrukce venkovní rozvodny při zkratu.	298
11	Spolehlivost konstrukcí	301
11.1	Zdroje neurčitosti v posudku	301
11.2	Příklad z historie	302
11.3	Pravděpodobnost selhání konstrukce – metoda SBRA	302
12	Literatura	305
	Rejstřík	309